



UPPLÄNDSKA IDROTTSMINNEN

Nr 2 juni 2022

Vasaloppet 100 år



Från 139 st till drygt 15 000 åkare



Funbo MS Uppsala 1969-2022 - en historik

Ordföranden har ordet
Äntligen igång med våra aktiviteter

Årsmöte 22 mars med gästföreläsare Christer Nordström och stipendiaten Lina Sjöberg.

Underbart att kunna träffas fysiskt igen efter att pandemin lugnat ner sig rejält. Åminstone här i Sverige.

Vårt budgetförslag var inte utdelat och vi lovade att publicera det här:

BUDGET 2022

<u>INTÄKTER</u>		<u>KOSTNADER</u>	
Medlemmar	100 000	Idrottscafé	20 000
Idrottscafé	20 000	Idrottsresor	70 000
Idrottsresor	60 000	Idrottsminnen	80 000
Bidrag	25 000	Lokalhyror	12 000
Summa	205 000	Kontor/Adm	3 000
		Bilersättning	2 000
		Stipendium	15 000
		Bankavgifter	3 000
		Oförutsett	0
		Summa	205 000

UIHF's tre ben

Idrottresa 24 mars: Sverige mot Tjeckien. Seger på Friends Arena

Idrottscafé 12 april: Erik Stenlund – moderator Håkan Lundh/UNT

Uppländska Idrottsminnen: Utkommit utan påverkan av pandemi

Planeringsmöte under en heldag har just genomförts av oss alla i styrelsen och vi har gjort ett gediget arbete tillsammans. Planering av våra "tre ben" med lång framförhållning som vi är väldigt nöjda med.

UIF-villan i Ekeby, som vi hyrt in oss i, är nu utrymd och UIF har fått en ny fin lokal i Ekeby alldeles intill konstgräsplanen, där vi i UIF åter igen hyrt in oss. Ny adress: Ekebybruk 16, 75263 UPPSALA

Upplands Idrottshistoriska Förening

Kansli: Ny adress: Ekebybruk 16, 752 63 UPPSALA

Postgiro: 81 82 34-7. Swish: 123 321 4905 Org. Nr: 802497-0405

Hemsida: www.laget.se/UPPLANDSIHF

Styrelse , organisation

- Ordförande: Lennart Bernström. Läby Österby 113, 755 92 Uppsala
Tel: 076-390 18 25. E-post: lennart.bernstrom@gmail.com
- Vice ordförande: Leif Wahlström. Utmarksvägen 4, 743 82 Bälinge
Redaktion: Tel: 070-879 18 05. E-post: leffe@ uppsala.mail.telia.com
- Kassör: Marianne Gustafsson. Sjungarbacksvägen 3, 743 82 Bälinge
Tel: 070-257 03 10. E-post: m-a.g@telia.com
- Sekreterare: Sten Johansson. Exarbyvägen 3, 748 96 Tobo
Tel: 070-584 99 78. E-post: gruselvis@gmail.com
- Ledamot: Per Hansson. Vallbygatan 16, 753 24 Uppsala
Tel: 070-323 21 22. E-post: plhansson@hotmail.com
- Ledamot: Lars-Gunnar Borg. Bokvägen 10, 755 50 Uppsala
Tel: 070-536 13 25. E-post: cykellasse45@gmail.com
- Ledamot: Mats Taxén. Tre Kungars Väg 3, 125 35 Älvsjö
Redaktion: Tel: 070-358 28 06. E-post: mats.taxen@telia.com
- Ledamot: Svante Brinkhagen. Svartbäcksgatan 43 E, 753 16 Uppsala
Redaktion: Tel: 070-639 11 29. E-post: svante.brinkhagen@gmail.com
- Adj. Ledamot: Leif Nilsson. Oslogatan 79, 752 64 Uppsala
Redaktion: Tel: 070-358 15 56. E-post: leifnilsson2013@bredband.net
- Hedersordförande: Bernt Karlsson, Blekingev. 13. 757 58 Uppsala.
Tel: 070-253 08 28. E-post: bernt.karlsson@live.com
- Revisor: Lars Ivar Olsson. 073-322 07 60 olssonlarsivar41@gmail.com
Revisorsuppleant: Karin Lamberg. 070-311 31 09
- Valberedning: Per Berlin. 0730-68 75 11
Valberedning: Kent Carlén 0705-25 68 60
Valberedning: Arne Nordesjö 0704-25 33 54

501 års politisk historia och 100 års idrottshistoria!

Gustav Eriksson Vasas äventyrliga resa genom Dalarna 1520-1521 ändades med en tur genom skogarna från Mora till Lima och Sälen på nyåret 1521.

Gustav åkte troligen inte skidor och det såg nog inte ut så som konstnären Carl Wahlbom (1810 -1858) har gestaltat dem. Och det är ju inte heller till minne av den blivande kungens färd, som Vasaloppet initierades 401 år senare och nu har nått den aktningsvärda åldern av 100 år som världens största och mest välkända skidtävling. Nej, det är till minnet av de två skidlöpare, Lars och Engelbrekt, som rände efter Gustav och hann i fatt honom överst uppe i Lima, som IFK Mora och Sälens IF med hjälp av tusentals frivilliga funktionärer och stora sponsorer, arrangerar denna märkliga skidtävling byggd på historia, kulturhistoria och idrott.

Men loppet borde ju ha gått från Mora till Sälen, eller hur?



Morakamraterna, som nappade på redaktör Anders Pers idé 1922, insåg att målet får betydligt mera uppmärksamhet än starten och så blev det. Men dagens Vasaloppsstart i Sälen med 15 000 skidåkare som ger sig iväg samtidigt, är också en fantastisk idrottsupplevelse, fylld med frustande energi från morgonpigga löpare, allt ifrån världselit till blåbär.

Snart nog finns anledning till ännu ett 100-jubileum. Årets Vasalopp är ju bara det 98:e efter att loppet ställdes in 1932, 1934 och 1990.

Vasaloppet 100 år 1922-2022 *Av Näs Olle Tranberg*

Den 10 februari 1922 publicerade tidningsmannen Anders Pers en idé i Vestmanlands läns tidning. Hans idé var att genomföra ett nationellt skidlopp till minnet av Gustav Vasa och venjanskarlarna Lars och Engelbrekts skidfärd 400 år tidigare.

Dagarna därefter publicerades artikeln även i Dagens Nyheter och Mora Tidning och inom kort var IFK Mora med på noterna. Dagens Nyheter gick in som sponsor med 1000 kronor, vilket säkrade för en del utlägg som behövde göras. Med mindre än två veckor kvar till loppets tilltänkta start skickades inbjudan ut genom flertalet av landets tidningar.

Två dagar innan tävlingen var 139 åkare anmälda, vilket var bra med tanke på att arrangörerna hade räknat med att kanske 25 åkare skulle vara intresserade. När så det första Vasaloppet startades av skogsförvaltaren John Westling klockan 06.04 på morgonen den 19 mars, stod 119 åkare på startlinjen i Sälen. Sju timmar och 32 minuter senare skidade Ernst Alm från IFK Norsjö in i målet i Mora. Det första loppet var genomfört - och resten är historia som det så fint heter.



I år är det 100 år sedan det första Vasaloppet gick av stapeln. Sedan det första loppet har hundratusentals skidåkare tagit sig fram i spåren från Sälen till Mora. Under mer än 40 år sände Sven Jerring (född i Malung) radio och 1966 började

SVT:s bevakning av loppet med Sven "Plex" Pettersson som hälsade TV-publiken välkomna till starten i "Berga by". Kanske är det just radio och TV som hjälpt Vasaloppet kliva in i den Svenska folksjälen och bli Sveriges största idrottsevenemang. För få ting har nog ett så välkänt och djupt rotat namn som Vasaloppet. Inte bara i vår dalgång utan även i resten av Sverige. Men Vasaloppet är ju så mycket mer än bara skidåkning. Tusentals funktionstransporter, utrustning, teknik, väder, osv. Loppet har tagit sig igenom världskrig, skiftande samhällsvärderingar och nu senast en pandemi. Med tiden har Vasaloppet blivit ett kulturarv i sig.

1922 var inkvarteringen präktigt ordnad av befolkningen i gårdarna nerifrån Vörderås och ända upp till Röen med smågrupper i Berga, Långstrand och Ragolsheden däremellan.

Den största kontingenten stuvades givetvis in i Sälen by. Och så bodde de främmande skidkämparna fint, omhuldades som om de skulle ut på ny jakt efter en befriare och inte bara jaga varandra i ett skidlopp som redan före starten hade tradition ...

Gästfriheten visste inga gränser. Våta flingor dansade i luften på lördagen och vädret var just så ovisst och svävande att det snurrade till alla beräkningar för skidlöparna, när de skulle valla, pröva föret och förbereda sina skidor för långloppet nästa morgon. Och Svensk Filmindustri gav inte heller någon ro på middagen. Man kallade samman löparna, tränade uppställning, vid den kantiga Vasastenen och arrangerade med flängande armar och sprutande snö ett Vasalopp på några hundra meter.



"P. M.

för Vasaloppet söndagen den 19 mars 1922.

Fredagen den 17 mars.

Samling vid Limesforsens station efter tågets ankomst. Avfärd med skjutsar omedelbart till Sälen (cirka 30 km). Inkvartering vid framkomsten. Kvällsvard finnes anordnad i skolhuset i Sälen.

Lördagen den 18 mars.

Frukost kl. 9.30 f. m. Middag kl. 2 e. m. Läkareundersökning i skolhuset kl. 3 e. m. Upprop och utdelning av nummerlappar och kartor omedelbart där-efter. Kvällsvard kl. 7.30 e. m.

Söndagen den 19 mars.

Frukost kl. 4,30 f. m. Därefter mottagas de tävlandes bagage och kläder, vilket allt skall förseas med tydlig adress för möjliggörande av utlämning vid målet.

Samling vid Vasastenen kl. 5.45 f. m.
Start kl. 6 f. m.

Passkontroller under vägen.

Mångsbodarna, Evertsberg, Oxberg. Mat och förfriskningar finnas vid de öppna kontrollerna samt vid målet. Efter ankomsten till målet utlämnas de tävlandes bagage och kläder å E. Böhlmarks kontor efter kl. 4.30 e. m. Inkvartering anvisas genom kamrer Y. Herdin.

Eder bostad blir.....

Bad och dusch tillhandahållas vid varmbadhuset för dem, som så önska.

Mot uppvisande av detta P. M. erhålles kvällsvard hos Johanssons och Carlssons matserveringar.

Allmänna bestämmelser.

Svenska Skidförbundets regler tillämpas med utslutande av klassindelning.

Skidor få således ej utbytas under tävlingen annat än då påtagliga omständigheter så kräva.

Prickade delar av banan måste ovillkorligen följas. Hemliga passkontroller äro anordnade.

Mat och logis betalas av de tävlande själva. Transportkostnader och skjutsar samt läkareundersökning bestridas av arrangörerna.

I. F. KAMRATERNA, Mora."

När man långt innan gryningen ljuvlade bygden och när man redan klockan 4.30 satte sig framför matborden och satte i sig aldrig förut skådade kvantiteter pannkakor, ägg och gröt och mjölk, då visade gamle Celsius tre, fyra grader kallt och de förut gråa markerna hade vitpudrats av nysnön. Det artade sig hyggligt med föret. Men något praktföre var det sannerligen inte.

Klockan 6.04 började skidorna ystert dansa fram och starka kroppar sköt fram mellan en skog av långa stavar. 119 man var för första gången på skidfärd mellan Vasastenen i Sälen via Branäs till den vackra Vasastatyn inne i Mora, en färd som hela Skid-Sverige nu avvaktade med spännt och storslaget intresse. I hembygdsföreningens tidskrift Öfre Gäldet 1/22 berättas mer om Vasaloppet.

Näs Olle Tranberg

Farfars morfars farfars farfars farmors morfars far

Må så vara att Gustav Vasa blev Sveriges kung och var det under 37 år, men han var inte kung när han färdades mellan Mora och Sälen. Men det var Carl XVI Gustaf – vår nuvarande kung – när han åkte Vasaloppet 1977 och Öppet spår 1987 och 1997. Ja, de är släkt enligt rubriken.

Nästa år, 2023, är det jubileum för båda dessa herrar. Gustav Vasa blev kung för 500 år sedan och Carl XVI Gustaf har då varit kung under 50 år. Svenskt rekord. Sedan starten 1922 har 600 421 Vasaloppsåkare passerat mållinjen.

Leif Wahlström



Det Första Vasaloppet den 19 mars 1922

De första anmälningarna kom till IFK Mora den 10 mars då IF Göta från Karlstad anmälde Carl Emanuel Berg, som antecknades som den förste Vasalöparen, samt Bollnäs Golf som anmälde tre löpare. Därpå strömmade anmälningarna in. Anmälningslistan innehöll till sist 139 namn, när tåget med skidlöparna från Mora skulle avgå fredagen den 17 mars, via Brintbodarne och Malung, och med ändstation Limesforsens station.

En del hade begett sig i förväg till Sälen, däribland de tre anmälda från IFK Norsjö - Oskar Lindberg, Ernst Alm och John Bergmark - för att hinna vila ut. I Limesforsen väntade ett 40-tal slädar för vidare transport norrut. Längs Färden lyste marschaller upp och efter nära fyra timmars slädfärd var man framme, och deltagarna inkvarterades i olika byar i och kring Sälen. "Överallt mottogos skidlöparna med öppna armar, och dukade matbord väntade dem i alla inkvarteringar." I skolhuset i Sälen samlades ett 80-tal av dem till en sen gemensam aftonmåltid.

Lördagen kom och ägnades åt att valla skidorna. Det var sent på vintern och temperaturen var över nollstrecket och blötsnön föll. Gemensam frukost bjöds på klockan 09.30. Nummerlapparna delades ut, för redan nu på lördagen var det dags att filma löparna. När starten skulle gå nästa morgon skulle det vara för mörkt och kameran måste då också hinna bevaka resten av loppet. Så starten fejkades helt enkelt en dag för tidigt. Klockan 13.00 gjorde man en provstart för filmens skull. "Det blev rusning och hopp efter skogsstigarna, över snöfalten och i backarna på ett sätt, som väl Transtrandsborna aldrig förr skådat."

Efter middagen 14.00 vidtog läkarundersökning av deltagarna en timme senare. Temperaturen sjönk under natten och snöslasket stelnade till. Det skulle visa sig att 119 av de 139 anmälda hade kommit till Sälen för att starta i loppet. Det första Vasaloppets längd har uppskattats till cirka 91 km. Alltså samma längd som hundra år senare, även om bara cirka 5,8 km av spåret går längs samma sträckning i dag som 1922.

Tävlingsmorgonen den 19 mars 1922 började med frukost 04.30: "Det var berg av ägg och pannkakor som gingo åt och små sjöar av lingonsylt", skrev DN. Startplatsen för det första Vasaloppet förlades till plan mark nedanför Vasastenen, norr om Olnispagården i Sälen. Starten skulle gå klockan 06.00, men uppropet från och med klockan 05.45 drog ut på tiden så starten gick inte förrän 06.04, inför omkring 100 åskådare på plats.

Man åkte först över älven och sedan följde spåret landsvägen ned till Vörderås, där man vek upp och åkte mot Mångsbodarna, som var den första matkontrollen av tre.

Tidtagning hade man vid de två följande kontrollerna, Evertsberg och Oxberg, men inte i Mångsbodarna. Här noterades bara placeringarna. Den förste Vasalöparen någonsin som kom till Mångsbodarna var Särnas svenske mästare Per Erik Hedlund som anlände klockan 08.15, och hack i häl på honom kom Moras Strål Lars Eriksson och Djurgårdens Joel Eng. Ernst Alm var sexa.

Per Erik Hedlund mindes långt senare sin utrustning i loppet 1922: Ett par niofots bokskidor som vägde fem-sex kilo, försedda med en tårem och en bakrem. På fötterna hade han näbbskor av filt. De långa stavarna hade ingen rem men var försedda med en gummi lindning som gav grepp. Efter ett kort matstopp i Mångsbodarna begav sig täten vidare mot Evertsberg. Nu började det snöa och det var inte populärt att ligga först i spåret. Spåret ja ... Från Mångsbodarna följde man "stora landsvägen", en krokig körväg som bara trafikerades med häst och släde på vintern. Skidspåret utgjordes av slädspåren och rännan där hästarna trampat och även lämnat sin spillning!

Jonas Persson från Arbrå kom på tiden 4.10.30 som förste man till Evertsberg, där flaggorna var hissade och alla invånare hade gått man ur huse. Han skulle alltså ha fått det första Bergspriset, men det uppfanns inte förrän 1970. Strål Lars var fortfarande tvåa, men Ernst Alm bara 20:e. En del stannade länge och åt, medan andra hastade vidare. Två som stannade och tog det lugnt vid matborden var Per Erik Hedlund och Oskar Lindberg. Men en som bara åt litet och sedan smög iväg var Ernst Alm ...

Per Erik Hedlund kommenterade långt senare detta uppenbarligen avgörande ögonblick i det första Vasaloppet: "Ingen tänkte på Ernst Alm, som svepte förbi utan att någon upptäckte honom. Jag och Oskar gjorde oss god tid, just när vi gav oss iväg fick vi veta att Alm redan låg fyra, fem minuter före. I Oxberg fick vi samma rapport. Sen hade vi ingen chans att komma ifatt, trots att spåret blev bättre ju närmare Mora vi kom. Mot slutet bröt jag en stav och då försvann Oskar. Jag tappade humöret, det var slätt och långsamt sista biten och jag tog slut."

Den sydostliga vinden och snögloppet piskade åkarna obarmhärtigt i ansiktet under senare delen av loppet och nysnön isade under skidorna. Spåret vek av vägen och gick över Oxbergssjön och via byvägen till handelsboden i Oxberg där den sista officiella tids- och matkontrollen var placerad. Dit kom man klockan 11.20 och det var tre man som anlände samtidigt. Jonas Persson var i ledningen före Algot Eriksson från Dala-Järna och med Ernst Alm på tredje plats. Men strax efter Oxberg åkte Alm ifrån de övriga.

Spårsträckningen från Oxberg passerade Gopshus by, samt de inofficiella tidskontrollerna i Hökberg och Läde, där Ernst Alm fortfarande var i ledningen.

Vid Eldris station fanns en hemlig kontroll som också var förvarning till målet. När Ernst Alm klockan 13.01 passerade Eldris sattes hans startnummer 114 upp på stora anslagstavlor vid målet i Mora. Det dröjde tio minuter innan något nytt namn kom upp. Alm hade alltså en stor ledning. Vid den sista hemliga kontrollen i Selja, knappt fyra kilometer från målet, fick Alm också veta att han faktiskt var först. Han ledde där klart före klubbkamraten Oskar Lindberg.



Vasaloppsmålet vid Zorns staty av Gustav Eriksson Vasa 1922 hade bara en enkel skylt med ordet MÅL på men det var kantat av ca 5000 åskådare. Intresset var enormt redan detta första år trots den korta förberedelse tiden.

Någon officiell kranskulla hade inte utsetts före loppet. Det råkade bli Therés Eliasson, som hade klätt upp sig i sin vackra moradräkt, för att gå in och titta på Vasalöparna när de gick i mål. När hon och en väninna mötte några män som bar på segerkransen, sa dom: *"Hör du, Therés, du ska ta och hänga den om halsen på den som vinner!"*

Och strax därpå kom den där lappen Alm i mål och jag blev jag blev enkelt och smärtfritt Vasaloppets första kranskulla!



Kyrkklockan i Mora slog 13.30 och några minuter senare kunde i alla fall några i den 5000-hövdade publiken snart se förste man komma. Vid Badstubacksbron blåstes i ett horn som signal. Nere på Hemulån kom segraren stakandes. Invid Badstugatan stod Therés Eliasson, den första kranskullan, och gav segerkransen till Ernst Alm. Han åkte sedan över Stapelåkern (nuvarande kommunalhusparken) och spurtade sedan de sista 100 meterna på Vasagatan fram till målet mitt för Gustav Vasa-statyn. Den förste segraren i Vasaloppets historia, som alltså är den yngste, åkte i mål på tiden 7.32.49. Folkhavet jublade och hurrade.

Resultat Vasaloppet 1922

Plac.	Namn	Klubb	Mål	Diff
1	Alm, Ernst (SWE)	IFK Norsjö	07:32:49	+00:00
2	Lindberg, Oscar (SWE)	IFK Norsjö	07:38.01	+05:12
3	Israelsson, Axel (SWE)	Dala Järna IK	07:39:29	+06:40
4	Fjällberg, John (SWE)	Mörsils IF	07:40:32	+07:43
5	Hedlund, Per-Erik (SWE)	Särna SK	07:40:38	+07:49
6	Widell, J (SWE)	Gävle Godts IK	07:41:35	+08:46
7	Eriksson, Algot (SWE)	Dala-Järna IF	07:44:49	+12:00
8	Eriksson, Strål-Lars (SWE)	IFK Mora	07:46:23	+13:34
9	Persson, Jonas (SWE)	Arbrå IFK	07:46:27	+13:38
10	Eng, Joel (SWE)	Djurgårdens IF	07:46:48	+13:59

Margit var en föregångare

Av: Ingrid Thor (1923-2010) ur tidskriften Öfre Gäldet Nr 1/2022, medlemsskrift för hembygdsföreningarna i Transtrand, Rörbäcksnäs, Lima och Malung

Hon åkte Vasaloppet med papiljotter i håret under skidhuvan. Hon skulle på skidbal om kvällen, tänkte hon, och ville vara snygg.

Hon i sammanhanget hette Margit Nordin, var sjukgymnast till yrket, bodde i Grängesberg och blev alltså den första kvinnan som åkte i fäders spår. Och den enda under många år. Hon är givetvis historisk. Det hände loppets andra år, 1923, och det är alltså 85 år sedan Margit N skrev historia [i år 99 år sedan, redaktörens anmärkning].

Herrarna i loppledningen fick andtappa vid en anmälan från en kvinna och satte stopp för kvinnligt deltagande i fortsättningen. Inte förrän 1979 var det med tävlande kvinnor, fast på 60- och 70-talen hade en och annan morsk kvinna antagit mansnamn och klistrat på mustasch.

Det var i början på 60-talet som vi på tidningen började leta efter henne. En vänlig prästinna i Grängesberg kunde berätta att hon flyttat till Uppsala Domkyrko. Där visste man att färden gått vidare till Sankta Clara i Stockholm och där gavs beskedet att Margit Nordin lämnat landet. Man gissade på Köln. Ett brev till ambassaden i Bonn gav raskt svar och så fick vi kontakt först per brev och sedan telefon, hon och jag.

Jo, hon flyttade till Köln, där hon hade svenskt gymnastikinstitut. 1943 blev huset utbombat och fem år senare drog hon några mil söderut, hamnade i en liten by vid namn Nettemühle. Där öppnade hon gästgiveri. Detta energiknippe hade också påfågelsfarm och ridhästar för gäster.

Så här berättar hon i sitt brev till mej *"Jag hade en fantastisk resa dit upp. Då för tiden gick inget tåg utan vi foro i stora slädar fulla med hö och med vägarna upplysta av facklor. På den tiden var det romantik över de stora skogarna.*

63 kraftiga karlar hade jag till kamrater och få av dem trodde att jag skulle komma men några sa "nog kommer jäntan fram alltid ..."

Fick hon pris för sin bedrift? Svar: nej och ja. Ingen officiell buckla blev hennes, men några advokater i Ludvika hade samlat till en silverskål. Därtill- och ännu finare - sände drottning Viktoria, Gustaf den femtes gemål, sitt signerade porträtt. Uppmärksamhet på allra högsta nivå alltså. Segertiden den gången blev sex timmar, 32 minuter och 41 sekunder. Oskar Lindberg från Norsjö hette han som vann.



Margit Nordin (1897-1982) fotograferad inför Vasaloppet 1923.

Margit Nordin skidade de nio milen på tio timmar, nio minuter och 42 sekunder. Vid målet hissades hon och blomsterpryddes. - *Jag kom fram i god kondition och dansade sedan hela natten*, berättade hon i brev. Strax före mål hade hon stannat och plockat bort papiljotterna. - *Jag ville se fräsch ut, när jag kom fram*. Tala om sisu. Jo då. Hon hade varit beredd att starta nästa år igen, berättade hon. Men, si, därav blev intet. Förbud för kvinnor att åka fort på snö.

Margit tränade på arbetstid...

Margit Nordin hette hon. Kvinnan som åkte det andra Vasaloppet. Det var 1923. Sedan fick vi officiellt vänta på kjoltyg i spåret till 1979. Tala om dalkarlars - i detta fall morakarlars – halstarrighet.

Jag berättade om Margit för en vecka sedan. Det blev ett sådant utfall att jag vill bjuda på litet mer av varan. Varför startade, hon över huvud taget? Vad kom henne att tro att hon skulle orka?

Detta har hon berättat: hon var vid den tiden sjukgymnast i Grängesberg. Bland sina patienter hade hon en skogsarbetare med brutet ben och han behövde massage. Mannen bodde uppåt skogarna och nu måste fru Nordin åka skidor tre och en halv mil varannan dag - detta är förstås också skön läsning för landstingsfolk. Vilken service!

På söndagarna körde hon sex mil skidor för en annan patient, och då hon ägde mycket av den härliga vara, som heter energi, tyckte hon att det skulle gå elegant att klara ytterligare tre mil för ett Vasalopp.

En vasaloppsfrukost är någonting alldeles speciellt. Jag har varit med om ett sådant evenemang en enda gång. Det bjöds både fläskkotletter och kåldolmar i tidig timme. Man blev mätt bara genom att titta på aptitfriska gossar med nio mil i blicken.

Detta berättar Margit N i brev: *”Då jag före starten såg vilka mängder gröt, ägg och smörgåsar, som mina 63 kamrater lade in sjönk mitt mod åtskilligt. Eftersom jag bara kunde få ner en bråkdelen. Åkningen var ej dryg och om jag någon gång tyckte det blev långt, stod över allt efter vägen och ropade heja Margit. Sådant upplivar oerhört. På ett ställe fick jag en underbar saftsoppa av ett lag skogsarbetare ... ”*

Vad stod det i tidningen om henne och hennes bedrift? Från ankomsten till Evertsberg gav Mora tidning följande bild. *”... I anmärkningsvärt god form och försvann in i skolan, medan tjänstvilliga kavaljerer togo hand om och tillsågo hennes skidor. När hon efter en och halv timmes uppehåll (oj då, så länge vilar man inte nu) fortsatte sin niomilafärd, avhurrades hon entusiastiskt av den församlade folkmassan och blev av en påpasslig fotograf förevigad på plåten”.*

Det är alltså 85 år sedan det hände. [2022 är det 99 år sedan, redaktörens anmärkning]. Den lilla anteckningen här ovan innehåller en liten uppgift, som i sig är smått historisk.

Vi läser om en "påpasslig fotograf". Det var tydligen så anmärkningsvärt att det måste gå till trycket. Numera är det nästan tvärt om: de som har kamera är långt fler än de som inte har. Det här var långt före Mora Nisses och Arthur Häggblads glansfyllda dagar. Visst väckte hon uppmärksamhet. Margit. Då. Hon blev förresten omslagsflicka i sportjournalens marsnummer det året.

För framtids segrar.



*Margit Nordin under Vasaloppet 1923.
Foto: Sportjournalen*

Britta "Bälinge-Britta" Johansson Norgren

Hästtjejen som blev långloppsdrotsning

av Kent Carlén



På Svista Gård utanför Uppsala föddes en dag i slutet av mars 1983 den tredje tjejen Norgren och fick namnet Britta. Hon växte upp med sina systrar och djuren på gården och då särskilt med hästarna. och ridningen, som blev hennes stora tidsfördriv under uppväxtåren.

Systrarna Anna och Karin hade hittat skidåkningen i Bälinge IF och kunde efter en tid locka med lillasyster Britta till spåren runt fotbollsplanerna och skogsdungarna i Bälinge. Tävlingsinriktad som hon var Britta, ville hon vara med och tävla som alla de andra, så från och med sitt elfte år var det nummerlapp som gällde. Och det gick bra, eller till och med riktigt bra. Under perioden 1994 -2000 vann hon det mesta som gick att vinna i längdspåren runt i Uppland och grann-distrikten. Vilket bl.a. gav 14 DM-guld i såväl klassisk som fri stil. Utanför distriktet blev det bl.a. ett brons på 7,5 km vid USM 1999

Under ungdomsåren kunde Britta hjälpligt dela på tiden mellan ridningen och skidåkningen, men hon skulle snart märka att allteftersom framgångarna kom i skidspåren räckte inte tiden till för båda intressena – ridningen fick ge vika för skidåkningen. Träningsläger sommar och vinter med Bälinge IF och tävlingarna mot andra duktiga åkare ifrån hela landet, gjorde att lilla Bälinge snart blev för trångt.

Det blev till att söka sig norrut och skidgymnasiet i Sollefteå och tävlandet i Stockviks SF färger. Sprintframgångar JSM 2001, 2002 och 2003 följdes vidare efter skolans slut i Sollefteå Skidors dräkt med knallen i SM 2009 som topp: 1:a i sprint, 2:a i skiathlon samt brons på 10 km fri stil. Samma år deltog Britta med framgång i VM i Liberec med brons i stafett och tillsammans med SM-framgångarna fick hon den fina utmärkelsen "Sixten Jernbergpriset för strålande framgångar och tjurigt kämpaglöd" – helt i Sixtens anda. VM-framgångarna fortsatte i Holmenkollen 2011 med silver i stafetten 4x5 km.

I OS i Turin deltog Britta med den äran med en elfte plats i 10 km samt en sträcka i stafettlagets fjärde plats. Britta deltog också i OS 2010 och 2014.

Hon deltog i Världscupen åren 2003 till 2011 med spridda framgångar och med topparna stafettsegrar 2007 och 2008

Bälinge-Britta hade tidigare provat på att åka långlopp med godkänd framgång och ökad lust. Hon kände inte riktigt att hon kunde utvecklas så mycket mera i den traditionella längdåkningen, och ville därför på allvar prova vingarna i långloppsspåren.

Sagt och gjort Långloppsteamet Lager 157 blev hennes klubbadress och en åttaårig långloppsera inleddes med en tredje plats 2014 i det längsta av alla långlopp: Vasaloppet .En helt annan form av skidåkning tog vid och från och med nu var det bara stakåkning och utan fästvalla som gällde. Många långa och hårda träningspass där mage och rygg fick ta det mesta jobbet Mycket träning och utveckling tillsammans med de manliga åkarna i teamet blev ett välkommet måste, då hon i början var ensam kvinna i den svarta 157-dräkten.


Och framgångarna lät inte vänta på sig. Första långloppsvinsten kom 2015 i König-Ludwig-Lauf. Sedan följde vinster i Toblach-Cortina 3 st, Marcialonga 3 st, Jiserska-Padesatka 3 gånger, samt flertal av de 15 olika långloppsmetropolerna besegrade både en och två gånger. Men inte bara sol på himmelen.

2121 bjöd La Diagonela-loppet på sträng kyla, riktigt smällkallt med ner till – 27 i dalgångarna. Flera av deltagarna förfrös både händer och fötter och drabbades flera av långvariga köldskador. Britta förfrös tårna på bägge fötterna och omöjliggjorde träning och tävling en lång tid framöver, men som vanligt kom Britta tillbaka i tävlingsspåren och ytterligare framgångar, inte minst här hemma i Sverige.

2017 kom det största av allt. Den tävling alla helst vill vinna: Vasaloppet. Britta vann Vasaloppet ytterligare en gång 2019 samt snuvad på segern ännu flera gånger, men i alla fall gett henne hela fem andra platser.

Tjejvasan vann hon fem gånger under åren 2016, 2017, 2019, 2020 och 2022 med banrekord upprepade gånger.

2019 vann hon inte bara Vasaloppet , utan blev dessutom hedrad med ”Ski Classics Hall of Fame”

Britta Johansson Norgren		
Långdåkning, damer		
Nation:  Sverige		
Världsmästerskap		
Silver	Holmenkollen 2011	4x5 km Stafett
Brons	Liberec 2009	4x5 km Stafett
Svenska mästerskap		
Guld	Sundsvall 2009	Sprint (k)
Silver	Luleå/Boden 2006	Sprint (f)
Silver	Luleå/Boden 2006	10 km klassiskt
Silver	Sundsvall 2009	Skiathlon
Brons	Skellefteå 2004	Sprint (k)
Brons	Åsarna 2007	10 km fristil
Brons	Sundsvall 2009	10 km fristil
Brons	Piteå 2010	10 km fristil
Brons	Piteå 2010	Sprint (k)
Brons	Falun 2013	Skiathlon
Vasaloppet		
Guld	Vasaloppet 2019	90 km
Guld	Vasaloppet 2017	90 km
Silver	Vasaloppet 2022	90 km
Silver	Vasaloppet 2020	90 km
Silver	Vasaloppet 2016	90 km
Silver	Vasaloppet 2015	90 km
Silver	Vasaloppet 2014	90 km
Tjejvasan		
Guld	Tjejvasan 2022	30 km
Guld	Tjejvasan 2020	30 km
Guld	Tjejvasan 2019	30 km
Guld	Tjejvasan 2017	30 km
Guld	Tjejvasan 2016	30 km
Silver	Tjejvasan 2021	30 km
Visma Ski Classics		
Guld	Visma Ski Classics X	2019/2020
Guld	Visma Ski Classics IX	2018/2019
Guld	Visma Ski Classics VIII	2017/2018
Guld	Visma Ski Classics VII	2016/2017
Guld	Visma Ski Classics VI	2015/2016
Brons	Visma Ski Classics V	2014/2015
Marcialonga		
Guld	Marcialonga 2019	70 km
Guld	Marcialonga 2018	70 km
Guld	Marcialonga 2016	70 km
Silver	Marcialonga 2017	70 km
Birkebeinerrennet		
Silver	Birkebeinerrennet 2019	54 km
Silver	Birkebeinerrennet 2017	54 km
Toblach-Cortina		
Guld	Toblach-Cortina 2020	42 km
Guld	Toblach-Cortina 2018	42 km
Guld	Toblach-Cortina 2016	42 km
Silver	Toblach-Cortina 2017	42 km
La Diagonela		
Guld	La Diagonela 2018	65 km
Guld	La Diagonela 2016	65 km
Silver	La Diagonela 2022	65 km
Silver	La Diagonela 2017	65 km
Brons	La Diagonela 2019	65 km
Jizerská Padesátka		
Guld	Jizerská 2020	50 km
Guld	Jizerská 2018	50 km
Guld	Jizerská 2016	50 km
Silver	Jizerská 2022	50 km
Silver	Jizerská 2017	50 km
Brons	Jizerská 2019	50 km
Kaiser Maximilian Lauf		
Guld	Kaiser Maximilian 2019	60 km
Guld	Kaiser Maximilian 2018	60 km
Silver	Kaiser Maximilian 2020	60 km
Brons	Kaiser Maximilian 2017	60 km
König Ludwig Lauf		
Guld	König Ludwig Lauf 2015	46 km
La Sgambeda		
Guld	La Sgambeda 2018	42 km
Guld	La Sgambeda 2017	42 km
Silver	La Sgambeda 2016	42 km
La Venosta		
Guld	La Venosta TT 2022	10 km
Silver	La Venosta 2020	30 km
Ylläs-Levi		
Silver	Ylläs-Levi 2018	70 km
Silver	Ylläs-Levi 2017	70 km
Brons	Ylläs-Levi 2019	70 km
Guld	Ylläs-Levi 2022	70 km

och korad till världens främste långloppsåkare genom tiderna och kunde 2022 också lägga till att ha vunnit guld i samtliga Ski Classic Lopp. Detta efter seger i finska Levis 70 km. För övrigt första svenska kvinna detta finska långlopp.



Långloppsdrottningen kunde stolt summera 25 segrar och totalvinster 2016, 17, 18, 19, 20 och 2022. Ingen annan är i närheten av denna bedrift.

Britta Johansson-Norgren bor i Östersund tillsammans med maken Jonas, skidskytteledare och dottern Emilia. Britta har examen i idrottsvetenskap vid högskolan i Östersund.

Två Bälunge-legendarer

Kent Carlén med 24 Vasalopp i kroppen samt 2 klassiker. Britta får fortsätta jaga på i spåret för att komma ifatt Kent.

En tidigare Uppländsk kvinnlig långloppslöpare har vinstrekordet med fem Vasa-segrar.

Av Expressen och Leif Wahlström

Sofia Lind, från moderklubben Roslags-Länna i Riala, Norrtälje kommun, tävlande för Åsarne IK. Sofias främsta idrottsliga framgångar har skett i Vasaloppet där hon på elva starter mellan 1996 och 2006 fem gånger varit snabbaste dam (1996, 1997, 1999, 2004, 2005) och fem gånger näst snabbast. Numera kan hon även titulera sig som vinnare av 100 års jubeliumet av Vasaloppet 2022 där de tävlande åkte med tidsenlig dräkt och skidor.



Sofia Lind står i en klass för sig i Vasaloppets historia. Fem gånger har hon vunnit även om första segern inte hade fått officiell status i damklassen. Men det var länge stor skillnad på män och kvinnors ställning i loppet.

– Första året när jag vann fick grabbarna prispengar och jag fick en symaskin. Nu låter det jättekonstigt, men det tyckte jag inte då, säger hon.

Så sent som 2012 åkte både herrsegraren och damsegraren på rekordtid i Vasaloppet. Jörgen Brink fick en Volkswagen men inte norska Vibeke Skofterud. Efter en tids upprördhet ändrade sig arrangören och sponsorn - Skofterud fick sin bil.

Sofia tror att arrangörerna längre tillbaka i tiden, innan damklassen blev officiell, tyckte att det räckte med att kvinnorna åkte Tjejvasan på tre mil och att man fick åka tillsammans med herrarna.

Med fem vinster i Vasaloppet hör hon till loppets giganter - även om den första vinsten inte hade officiell status. Hon har dessutom fyra andraplatser.

Nils "Mora-Nisse" Karlsson vann loppet nio gånger och Janne Stefansson sju. Artur Häggblad och Janne Ottoson har båda fyra segrar.

I år är det 100 år sedan Vasaloppet kördes för första gången. Detta firades med ett JubileumsVasa. Samma förutsättningar som för 100 år sedan.

Träskidor användes som är helt annorlunda än dagens moderna. Vallningen gjordes naturligt med tjära och stearin som inte heller förbättrar som dagens vallning. 139 stycken blev utvalda att åka dvs exakt samma antal som åkte det första Vasaloppet. 40 av dessa var kvinnor och Sofia Lind var först av dessa att gå i mål. Totalt kom Sofia in på 17:e plats.

Sofia berättar att det är en stor skillnad att åka på de gamla träskidorna. Ser man tidsmässigt tar det dubbelt så lång tid att avverka sträckan.

Vid målet i Mora står det med stolta bokstäver: "I fädrens spår för framtids segrar". Till en början hade ingen ens tänkt tanken att kvinnor skulle delta i loppet. 1923 dök Margit Nordin upp på startlinjen. Det gav arrangörerna huvudbry. Och inte heller blev det bättre av att hon fullföljde loppet.

Året efter var kvinnor förbjudna att ställa upp. Det skulle dröja ända till 1981 innan man tillät kvinnor att delta. Några år tidigare hade två kvinnor dykt upp i spåren förkläda till män i lösskägg och mustasch.

Till slut fattade till och med Vasaloppets arrangörer att man inte var i samklang med tiden. Trots det dröjde det ända till 1997 innan damklassen fick officiell status. 1997 vann Sofia Lind sitt andra lopp - nu som officiell segrare.

Vad vann hon då den här gången? Jo, en till symaskin.

– Tänk om det hade varit tvärtom och en man fått en symaskin. Men då tänkte jag inte på hur orättvist det var att den manlige segraren fick 50 000 kronor och jag en symaskin.

Jag var nöjd med min symaskin. Det hade jag inte varit i dag. Utvecklingen går åt rätt håll, säger Lind.

Till slut tyckte loppets ledning att det inte var mer än rätt att även kvinnorna skulle få prispengar.

Äntligen rättvisa och jämlikhet, alltså. Eller?

– Det var 25 000 kronor till damsegraren och 75 000 kronor till herrsegraren.

En epok har tagit slut Funbo MS Uppsala 1969 – 2022 - en historik

Av Lars S Björndahl

Funbo MS Uppsala grundades den 22 maj 1969 för att främja motocross- och isracingintresset i Uppsalaområdet och för att bevaka medlemmarnas intressen i dessa sporter. Anledningen till att föreningen fick namnet Funbo MS, var att de flesta ursprungsmedlemmarna var från Funbo.



Klubben har sedan begynnelsen arrangerat ett otal tävlingar och olika aktiviteter i isracing och motocross. I medlemskadern har ingått flera aktivt tävlande medlemmar. Åren 2007-2014 bedrevs enbart verksamhet inom isracing eftersom klubben 2007 valde att stödja motocrossektionens initiativ att bilda en ny motocrossklubb, Uppsala MK.

Från början hade klubben sina hemmabanor i såväl isracing som motocross på Rörken Motorstadion i Uppsala. I början av 1990-talet färdigställdes en ny isracingbana i Morgongåva i Heby kommun. Denna bana har emellertid numera helt tagits ur bruk. Den sista tävlingen som kördes där var en match i februari 2010. Förslag fanns dock i början av 2010-talet på en återflyttning av isracingen till Rörken genom att där nyanlägga en isracing- och speedwaybana.



Efter 53 år lägger Funbo Motorsällskap ned verksamheten. Klubbens mest framgångsrike förare någonsin, Erik Stenlund, var själv med på mötet där beslutet fattades.

Under de första åren från 1969 hade föreningen framgångar i motocross med serielag i såväl 250cc- som 500cc-klassen. Klubben värvade externt endast vid ett tillfälle, nämligen Lars Forsberg från Göta MS. Lars Forsberg hade under sin karriär tillhört den svenska eliten och skulle fungera som tränare och ankare i serielaget. Laget var framgångsrikt med goda resultat och kom under stor konkurrens bland annat trea i distriktsmästerskapet. Under denna tid lyckades även Örjan Eklund ta flera poäng i föregångaren till motocrossens europa-mästerskap.

Det stora intresset för crossen pågick hela tiden under 1970-talet och fram till ingången av 1980-talet. Bland annat var den unge Erik Stenlund framgångsrik med framträdande resultat i motocross. Men Erik Stenlund kom sedermera att prova att köra isracing. Genom idog och systematisk träning lyckades han slå igenom internationellt. Redan 1984 blev han som förste västeuropé världsmästare i isracing. 1988 återupprepade han denna bedrift.

1986 startade klubben en ungdomssektion i motocross. Framgångarna kom slag i slag med distriktsmästerskap i såväl lag som individuellt och genom individuella svenska ungdomsmästerskap av Ted Karlén, Patrik Ekström och Marcus Norlén.

Funbo MS blev från start medlem i Uppsala Motorsportunion som bildades 1976 för att organisera klubb-samarbetet inom motorsportområdet Rörken i Uppsala. Unionen har, förutom av Funbo MS, bestått av FMCK Uppsala, Rasbo MK, SMK Uppsala, Uppsala MCK, Uppsala MK och Östra Aros MCK. Tillsammans har föreningarna representerat motorsporterna isracing, motocross, enduro, karting, offroad bil, radiostyrd bilsport och trafiksäkerhet med standard-motorcyklar.



Från 1980-talet och framåt har isracingen varit huvudfåran för Funbo MS. Sedan 1984 har större individuella mästerskapstävlingar arrangerats av klubben på Studenternas IP på efter-is från bandyn. Den sista tävlingen som klubben arrangerade på arenan var 2014, vilket alltså innebar 30-årsjubileum för klubbens arrangemang på Studenternas. 15 av tävlingarna på arenan har varit individuella svenska mästerskap.



Däcken är dubbade med utstickande 2,8 cm långa spikar, framförallt på vänstra sidan. Hojen har 2 växlar, 130 km/t på rakorna och saknar broms.



Fram till och med 2004 kördes alla tävlingar på Studenternas i elljus den sista fredagskvällen i mars. 2005 arrangerades SM-finalen på Långfredagens eftermiddag, vilket resulterade i en än större publik än tidigare år. 6192 åskådare kom till arenan. På grund av publiktillströmningen med bland annat många barnfamiljer kom därför evenemanget att under de närmast åtföljande SM-finalåren 2006-2010 att förläggas på eftermiddagarna den sista lördagen i mars, vilket medförde storpublik. Som mest räknades 8109 åskådare vid finalen 2006 [7337 (2007), 6028 (2008) och 6699 (2009)]. Vid totalt nio tillfällen drog SM-finalen över 5000 till Studenternas.

Funbo MS har erövat ett otal mästerskapsmedaljer i isracing, såväl individuellt som i par och lag. Individuellt har klubben haft fyra svenska mästare, närmare bestämt Erik Stenlund 1986, John Fredriksson 1988, Frode Burman 2000 och Torleif Burman 2005. Flera individuella NM-guld har också vunnits. Lag-SM-guld har erövrats två gånger, nämligen 1989 och 2006. Förutom dessa förstaplaceringar har Funbo MS från 1986 till och med 2009 vunnit ett flertal silver- och bronsmedaljer i isracing i SM-sammanhang, men även i par-VM. De två individuella VM-gulden 1984 och 1988 av Erik Stenlund har redan nämnts, men Stenlund tog även VM-brons i sporten 1983 och 1986.

Under 00-talet seglade en konflikt upp inom isracingporten i Sverige. Flera klubbar ansåg sig förfördelade av att Funbo MS fick arrangera den individuella

SM-finalen på den förbättrade isen efter SM-finalen i bandy på Studenternas IP. Man ansåg att klubben "skar guld med täljkniv" eftersom det traditionella evenemanget renderade så stor publik. En del klubbar ville ta över finalen till egen arena. Andra ville ta över och fortsätta arrangera finalen på Studenternas. Mest konkret var ÖMK Rundbana som ansökte om att på Studenternas få arrangera tre SM-finaler i rad 2009, 2010 och 2011. ÖMK fick givetvis inget gehör för sina propäer eftersom deras upplägg inte var realistiskt.

Hursomhelst medförde konflikten att Funbo MS under 00-talet fick betala en tämligen hög tillståndsavgift på 55 000 kronor till Svemo, Svenska Motorcykel- och Snöskoterförbundet, för att få arrangera tävlingen. 2008 föreslog förbundet till och med att Funbo MS vid SM-finalen 2009 skulle betala ytterligare 100 000 kronor till övriga isracingsklubbar. Klubben kontrade med att man redan betalade flera lokala idrottsföreningar i Uppsala för deras hjälp med finalen. Och om Funbo MS skulle betala övriga isklubbar i landet, så skulle dessa naturligtvis också delta i arbetet med arrangemanget. Så självklart rann kraven ut i sanden (eller isen 😊)!

Av konflikten följde också att Svemo 2011 tilldelade Hammarby Speedway SM-finalen i isracings, vilken arrangerades inomhus i bandyarenan ABB Arena i Västerås, dock utan att Hammarby kom att betala någon tillståndsavgift till Svemo. En del initierade isracingskunniga klubbfunktionärer hade tidigare varnat för farorna med att köra isracings på små bandyplaner inomhus på grund av de höga hastigheterna i sporten och de korta säkerhetsavstånden. Vid tävlingen förolyckades dessvärre föraren Peter Kojij tragiskt. Dagen efter arrangerade Funbo MS det internationella mästerskapet Erik Stenlund Championship på Studenternas. 5822 åskådare kom till arenan.

2012 arrangerade Funbo MS sitt första isracings-VM, FIM Ice Speedway Gladiators World Championship, på Studenternas. Även 2013 var klubben VM-arrangör. Båda åren anordnade man de sista tvådagarsstävlingarna i VM-serien, Grand Finale, varmed alltså de slutliga världsmästarna och medaljörerna korades. De utlåtanden som avlämnades av internationella motorcykelfederationen



FIM efter tävlingarna var oerhört positiva. FIM ansåg nämligen att föreningens bägge VM-evenemang varit bland de mest högklassiga inom rundbanesporterna i modern tid.

Trots flera övertalningsförsök från högsta ledningen FIM att fortsätta anordna VM, beslöt dock Funbo MS att dra sig ur VM-serien. 2012 innebar visserligen 11562 åskådare och 2013 kom 8082 under tävlingarnas två dagar. Men kostnaderna för VM var oerhört höga och de ekonomiska resultaten för de två åren blev därför blygsamma. Föreningen ville inte för framtiden äventyra sin ekonomi. I stället bestämde man sig för att återigen anmäla sitt intresse för SM. Till glädje för alla i sporten meddelade förbundet Svemo i slutet av september 2013 att Funbo MS tilldelats mästerskapet för år 2014.

SM-finalen 2014 blev lyckad men på grund av snöstorm på morgonen kom endast 1771 åskådare. Ett visst överskott noterades emellertid och klubben fick som tidigare betala tillståndsavgiften till Svemo på 55 000 kronor. Funbo MS bestämde sig ändå för att satsa även på 2015 års final. Dessvärre ställde Uppsala kommun i allra sista stund krav på att Funbo MS skulle stå för alla kostnader, inkluderat alla personalkostnader, el- och hyreskostnader, på och runt arenan. Samtidigt halverade kommunen det så kallade evenemangsstödet till arrangemanget. Klubben hade i det läget inget annat val än att dra sig ur.

Följden blev att Strömsunds MC med stöd från Svemo klev in och kom det året att arrangera SM-finalen på Studenternas med evenemangsstöd från Uppsala kommun samt ekonomiskt stöd från Strömsunds kommun. Och detta utan att alls behöva betala någon tillståndsavgift till Svemo. Paradoxalt nog kom detta isracing-SM 2015 med 2020 åskådare att bli det sista på Studenternas IP. Varken Strömsunds MC eller någon annan isracingklubb har därefter anmält intresse att anordna SM-finalen på Studenternas.

De nämnda incidenterna; isracingklubbarnas agerande, Svemos schackrande med och flyttningar av SM-finalerna, i synnerhet till Västerås 2011, samt Uppsala kommuns ekonomiska krav 2015, blev antagligen "spiken i kistan" för isracingens storpublik i Sverige. Funbo MS har faktiskt inte orkat arrangera några mästerskapstävlingar på Studenternas efter VM-finalerna 2012 och 2013 och SM-finalen 2014. Engagemanget har sjunkit ordentligt i klubben och medlemskaderen har sinat. Funbo MS har i skrivande stund endast ett tjugotal medlemmar och har sedan 2018 planerat att lägga ner sin verksamhet inför klubbens 50-årsdag den 22 maj 2019. Men på grund av pandemin har nedläggningsprocessen dragit ut på tiden.

Som rundbaneklubb har Funbo MS dock fortfarande ett skapligt eget kapital, i synnerhet för att vara en isracingklubb. Klubben har därför i samband med upplösningen bestämt att inrätta Funbo MS' Jubileumsfond För Svenska Motor-

Motorsportförbundet, har emellertid inte velat handlägga och administrera fonden. I stället har Funbo MS överenskommit med Serieföreningen Svensk Speedway & Isracing om att föreningen ska handha fonden.

Klubbens egna kapital kommer sålunda under året att överföras till ett placeringskonto i en indexfond på Stockholmsbörsen där efter skatt 90 procent av varje års överskott över 1000 kronor delas ut till företrädesvis unga isförare, helst under 35 år (isförare är i allmänhet inte så unga!), till särskilt stöd för resor. Om yngre förare inte finns, så skall stödet gå till förhållandevis nya utövare av sporten.

Måndagen den 11 april 2022 beslutade Funbo MS´ årsmöte således att denna mycket anrika 53-åriga isracingklubb ska gå i graven. Förhoppningsvis lever dock minnet kvar i Funbo MS´ Jubileumsfond För Svenska Isracingförare.



*Lars S Björndahl
Talesperson Funbo MS*

Rekord slaget

I artikeln om Sicke Jansson i förrförra numret av Uppländska Idrottsminnen nämndes ett målrekord i bandy, som numera är slaget. Anders Andersson kommer här med en komplettering. Sandviken-Katrineholm 22-2 den 22 november 2009.

Christoffer Edlund gjorde tolv mål när Sandviken besegrade Katrineholm med 22-2 (8-1). Edlund slog därmed ett 69 år gammalt rekord. 1940 gjorde Sixten "Sicke" Jansson nio mål för IF Vesta i en match mot Västanfors. Dessa har tangerats två gånger - av Boltics Pål Hansen 1995 och Faluns Sergej Obuhov 1998, men tio mål eller mer har ingen spelare mäktat med.

Matchen hamnar i historieböckerna. Aldrig tidigare har 24 mål gjorts i en match. Det tidigare rekordet hade Edsbyn och Tillberga som 2006 tillsammans gjorde 23 mål (17-6).

AIK-Vetlanda 12-13 den 15 januari 2021: Totala målrekordet (24 mål) slogs när Vetlanda besegrade AIK med 13-12 i Stockholm.

I november 2009 slog Sandviken och Katrineholm målrekordet när Sandviken segrade med 22-2. Men under fredagen slogs det drygt tio år gamla rekordet.

Vetlanda skrällde och vann borta mot AIK i en match som bjöd på hela 25 (!) mål. Trots att Vetlanda vann den första halvleken med 8-3 gjorde AIK match av det hela, men Vetlanda höll undan och vann med 13-12 efter att hela elva mål gjorts under matchens sista 20 minuter.

Anders Andersson